

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 22. januarja 2020

Z instrumentom za mala in srednja podjetja se po besedah revizorjev uspešno podpirajo inovacije

Glede na novo poročilo Evropskega računskega sodišča se z instrumentom za mala in srednja podjetja (MSP) zagotavlja uspešna podpora pri razvoju inovacijskih projektov. Financiralo se je več kot 5 000 projektov, MSP pa so zaradi blagovne znamke EU lažje privabljala dodatne naložbe. Vendar pa so revizorji glede na ustanovitev Evropskega sveta za inovacije leta 2021 opredelili tudi področja, na katerih so možne izboljšave.

Evropska komisija je leta 2014 začela izvajati instrument za MSP za podporo inovacijam v majhnih in srednjih ter zagonskih podjetjih. Namen instrumenta, katerega skupni proračun za obdobje 2014–2020 znaša 3 milijarde EUR, je zapolniti vrzel v financiranju inovacij in povečati komercializacijo rezultatov raziskav v zasebnem sektorju. Da bi revizorji ocenili, ali se z instrumentom za MSP dejansko podpirajo inovacije MSP, so se osredotočili na njegovo zasnovu, upravljanje in izloške.

Z instrumentom se po besedah revizorjev nedvomno zagotavlja koristna in uspešna podpora MSP in zagonskim podjetjem ter znamka EU, ki projektom daje prepoznavnost in pripomore k privabljanju dodatnih naložb. Instrument kljub poznemu začetku izvajanja omogoča tudi dostop do poslovnih pospeševalnih storitev, čeprav so se te dejansko malo uporabljale. Poleg tega revizorji opozarjajo, da te storitve niso dovolj prilagojene potrebam upravičencev.

„Podpiranje prodornih inovacij MSP je ključnega pomena za konkurenčnost EU in delovna mesta, instrument za MSP pa uspešno privablja številna inovativna podjetja,“ je povedal član Evropskega računskega sodišča Alex Brenninkmeijer, ki je pristojen za poročilo. „Namen priporočil, ki jih je dalo Sodišče, je zagotoviti, da lahko Evropski svet za inovacije nadgradi uspeh sedanjega instrumenta, pri tem pa še izboljša zasnovu in izbiro projektov ter ustvari sinergije z drugimi finančnimi instrumenti.“

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celo poročilo je na voljo na www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Revizorji so ugotovili, da so ohlapna opredelitev prvotnih ciljev instrumenta in pogoste spremembe povzročile zmedo med ključnimi akterji in kandidati. Nekateri upravičenci instrumenta za MSP bi verjetno lahko našli druge možnosti financiranja na trgu.

Sodelovanje MSP v instrumentu se med državami zelo razlikuje. To je deloma posledica dejavnikov, na katere Komisija ne more vplivati, pa tudi omejitev pri dejavnostih Komisije na področju trženja in komuniciranja ter različnih stopenj podpore, ki jo zagotavljajo nacionalne kontaktne točke.

Revizorji poročajo, da so se postopki ocenjevanja, ki jih Komisija uporablja za izbiro projektov, sčasoma izboljšali. Pri tem poudarjajo zlasti predstavitev projektov žiriji kot pozitivno spremembo, uvedeno leta 2018, ki je olajšala opredelitev najboljših predlogov, saj je ublažila slabosti, značilne za ocenjevanje na daljavo. Kljub temu pa na postopek ocenjevanja vpliva dvoje: omejeni viri in veliko število ponovno predloženih neuspešnih predlogov.

Že od začetka instrumenta za MSP je eden od njegovih ciljev vzpostavitev povezav s finančnimi instrumenti, ki jih podpira EU in ki zagotavljajo različne oblike vračljive finančne podpore. Vendar pa je Komisija le malo naredila za to, da bi te povezave vzpostavila, in revizorji navajajo, da ima le omejen vpogled v dejanske potrebe MSP po financiranju. Poleg tega so razpoložljive informacije o finančnih instrumentih še vedno preveč razdrobljene, upravičenci pa večinoma ne poznajo finančnih instrumentov, ki jih podpira EU.

Naslednik instrumenta za MSP bo v okviru programa Obzorje Evropa, novega programa za raziskave in inovacije, del Evropskega sveta za inovacije. Glede na to revizorji dajejo več priporočil, med katerimi so zlasti:

- ohranitev vidikov zasnove instrumenta za MSP,
- ciljna usmerjenost v ustrezne upravičence in hkrati razširitev geografskega dosega,
- izboljšanje izbire projektov,
- okrepitev poslovnih pospeševalnih storitev ter
- ustvarjanje sinergij z drugimi finančnimi instrumenti.

Pojasnila za urednike

Instrument za MSP je del okvirnega programa za raziskave Obzorje 2020. Na voljo je MSP v državah članicah EU in 16 pridruženih državah. Z njim se zagotavljajo nepovratna sredstva MSP pri pripravi študije izvedljivosti (faza 1) ter pri izvajanju raziskav in razvoja ter testiranju trga (faza 2), pa tudi usposabljanje, mentorstvo ali druge poslovne pospeševalne storitve (faza 3). Različne faze so sicer oštevilčene, vendar instrument za MSP ni zaporeden.

Instrument za MSP je leta 2018 postal del pilotnega projekta Evropskega sveta za inovacije.

Posebno poročilo 2/2020 – Instrument za mala in srednja podjetja v praksi: uspešen in inovativen program z izzivi – je na voljo na spletišču Sodišča (eca.europa.eu) v 23 jezikih EU.

Sodišče je dodatne ugotovitve o finančni podpori EU za inovativna MSP nedavno objavilo tudi v drugih poročilih, kot sta posebni poročili o [jamstvenem skladu za MSP](#) in [tveganem kapitalu](#).

Evropsko računsko sodišče svoja posebna poročila predstavlja Evropskemu parlamentu in Svetu EU ter drugim zainteresiranim stranem, kot so nacionalni parlamenti, deležniki v gospodarstvu in predstavniki civilne družbe. Velika večina priporočil Sodišča se izvede.

Kontaktna oseba za medije za to poročilo

Vincent Bourgeois – E: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47502 / M: (+352) 691 551 502